

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 17P/198/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512205508
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Štannerová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2012:1512205508.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V v konaní pred sudkyňou JUDr. Miroslavou Štannerovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Q. T., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7a, Bratislava, dieťa rodičov, matky: T.. J. U., trvale bytom Z. P., V T. XXX/X, v skutočnosti bytom X., G. XX, zastúpená JUDr. Andrejom Garom, advokátom so sídlom v Bratislave, Šancová 108 a otca: Y. T., trvale bytom P., X. XX, v skutočnosti bytom O., U. XX, na návrh matky o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca k maloletému Q. T., nar. XX.XX.XXXX, z doterajšej sumy 1.500,-Sk mesačne na sumu 160,-€ mesačne od 26.3.2012, ktorú je povinný platiť vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred matke maloletého.

Zročné výživné za obdobie od 26.3.2012 do 30.9.2012 v celkovej sume 679,06 € súd povoľuje otcovi splácať po 40,-€ mesačne spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok od novembra 2012.

Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 6.3.2002, č.k. 9C 239/01, v časti o výživnom na maloletého Q..

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom tunajšiemu súdu podaným dňa 26.3.2012, z dôvodu jeho miestnej nepríslušnosti odstúpeným v súlade s § 105 ods. 2 O.s.p. Okresnému súdu Nové Zámky, a týmto mu doručeným dňa 11.6.2012 po prenesení miestnej príslušnosti uznesením zo dňa 25.4.2012, č.k. 16P/103/2012, požiadala matka o zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletému Q. T., nar. XX.XX.XXXX, z doterajšej sumy 1.500,-Sk mesačne na sumu 300,-€ mesačne. Dôvodila tým, že od poslednej úpravy výživného uzatvorila nové manželstvo, z ktorého sa narodila dcéra U. U., takže má celkovo tri vyživovacie povinnosti a u maloletého Q. došlo k podstatnej zmene pomerov vzhľadom na jeho rast a dosiahnutie vyššieho veku, kedy orientačná suma jeho mesačných nákladov je celkovo 600,-€. Na pojednávaní doplnila návrh v časti počiatku zvýšenia výživného tak, že toto požadovala od podania návrhu na súd a poukázala tiež na zmenu pomerov, ktorá nastala u nej a maloletého pred šiestimi rokmi presťahovaním sa zo Z. P. do X., ako aj na zmenu pomerov súvisiacu so stredoškolským štúdiom maloletého.

Otec s návrhom nesúhlasil a žiadal ho zamietnuť. Uviedol, že v rozvodovom konaní sa dohodli na maximálnom výživnom, v tej dobe mal príjem ešte aj ako disdžokej, preto súd nastavil vyššie výživné, než bolo reálne. Jeho manželka má s.r.o., v ktorej je on konateľ a štatutár, a to z dôvodu, že táto pozícia je

pre neho najvýhodnejšia pre exekúcie, ktoré sú proti nemu vedené, nemôže nič vlastniť, za manželstva s matkou maloletého sa ako živnostník dostal do platobnej neschopnosti, pretože mu odberatelia neplatili, exekúcie sa týkali iba jeho osoby, nakoľko počas trvania manželstva mali zrušené BSM. Tieto exekúcie vrátane úrokov bude platiť do konca života, preto si ani nemôže nájsť slušne platené pracovné miesto, pretože keby zarobil viac, hneď by mu to zobral exekútor.

Kolízny opatrovník po skonštatovaní, že od určenia doterajšieho výživného uplynula dlhá doba, odporučil s ohľadom na vek maloletého, ako aj schopnosti a možnosti otca, výživné zvýšiť na sumu 160,-€ mesačne po zohľadnení jeho dvoch ďalších vyživovacích povinností.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že o doterajšom výživnom bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 6.3.2002, č.k. 9C 239/01, kedy súd manželstvo rodičov maloletého rozviedol a jeho zveril na základe súdom schválenej rodičovskej dohody spolu s vtedy tiež maloletou sestrou U., nar. XX.X.XXXX, do výchovy matky. V tej dobe matka dosahovala čistý mesačný zárobok cca 4.500,-Sk, otec mal zárobok cca 7.200,-Sk netto mesačne a zároveň si privyrábala kultúrnymi podujatiami, diskotékami. Rodičia iné vyživovacie povinnosti nemali. Na U. sa otec zaviazal platiť výživné v sume 2.500,-Sk mesačne.

Matka v roku 2006 uzavrela nové manželstvo, z ktorého pochádza maloletá U. U., nar. XX.X.XXXX. Celkovo má dve ďalšie vyživovacie povinnosti, keďže jej naďalej trvá spoločná vyživovacia povinnosť s otcom maloletého k dcére U., nar. XX.X.XXXX, študentke druhého ročníka denného štúdia na P. škole múzických umení v X., a ktorá žije v jej domácnosti. Na U. platí otec výživné v zmysle vyššie označeného rozsudku v sume 80,-€ mesačne. Manžel matky prevádzkuje kaviareň v prenajatých priestoroch, podľa jej vyjadrenia je v posledných mesiacoch v strate, za posledné dva roky mal príjem cca 400,- až 500,-€ brutto mesačne. Firma manžela matky k 30.6.2012 vykázala stratu 123,-€ a za rok 2011 stratu vo výške 5.152,-€. Matka má trvalo zvýšené náklady pre zdravotný stav, dopláca za lieky proti migréne v sume 25,-€ mesačne. Je spoluvlastníčkou rodinného domu v Z. P. spolu s cudzou osobou, tu je aj prihlásená k trvalému pobytu, v jej polovici domu býva jej matka s manželom, ktorá bola pôvodnou vlastníčkou domu, k zmene vlastníctva došlo z dôvodu dlhou, ktoré jej matka nedokázala splácať. Za to, že jej matka býva v tomto dome, nedostáva od nej žiadne finančné prostriedky. Žiadnu inú nehnuteľnosť matka nevlastní, z cenného hnutel'ného majetku má s manželom vo vlastníctve iba osobný automobil G. S.. Ich rodina býva v byte manželovej matky, ktorá sa má o rok vrátiť zo P. späť na U., potom budú musieť riešiť ďalšie bývanie. V obchodnom ani v živnostenskom registri matka vedená nie je. Je zamestnaná na Základnej škole s MŠ T..P. v X. kde v dobe od marca do decembra 2011 zarobila cca 708,54 € netto mesačne a od januára do septembra 2012 cca 710,31 € netto mesačne. Iný príjem než z pracovného pomeru matka nemá. Sociálnou poisťovňou pobočka Bratislava mala od júna 2011 až doposiaľ vyplatené nemocenské a ošetrovné v celkovej sume 239,20 €. Daňové priznanie za rok 2011 nepodala.

Otec je znovu ženatý od 7.7.2007 a mimo vyššie spomenutej plnoletej dcéry U. má jednu ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dcére B. T., nar. XX.X.XXXX, pochádzajúcej z jeho terajšieho manželstva. Podľa vlastného udania má ukončené SOU s maturitou odbor elektromechanik, do roku 2005 mal na základe živnosti umeleckú agentúru a robil disdžokeja. Pre zdravotný stav nemá trvalo zvýšené náklady na výživu. Trvalo je prihlásený k pobytu u svojej matky v P., kde nemôže bývať, lebo tam nenájde pracovné uplatnenie. Je konateľom a štatutárom firmy svojej manželky a od augusta t.r. je opätovne zamestnancom tejto firmy, pričom za uvedený mesiac zarobil 123,53 €. Jeho manželka robí administratívu a on montuje plastové okná tak, že spolupracuje s ďalšími živnostníkmi. Tiež uviedol, že do roku 2008 sa dalo z toho celkom slušne vyžiť, ale kríza v stavebníctve spôsobila pokles zákaziek. V novembri a decembri minulého roku bol príjem do ich domácnosti tvorený iba rodičovským príspevkom manželky. Nepriaznivú situáciu museli riešiť pôžičkami a úvermi. Cez sprostredkovateľskú agentúru sa zamestnal v B. ako elektromechanik a bol prideľovaný na stavebné práce po celom území B.. Na účet dostával 1.500,-€, ale problém bol v nákladoch, ktoré sú tam ďaleko vyššie, než na U.. Spočiatku si platil ubytovanie na robotníckej ubytovni, kde za posteľ mesačne platil 300,-€, po prísľube zamestnávateľa, že mu bude prideľovať prácu iba v T. si zobral do prenájmu 2-izbový byt 60 km od T. za 300,-€ mesačne. Jedenkrát mesačne chodieval na U. navštíviť rodinu, spätočná cesta ho stála 160,-€. Nakoľko mal v Nemecku vyššie náklady než na U. a z platu posielal manželke 600,-€, z ktorých ona platila prenájom

bytu, výživné a všetky splátky a úvery, nezostalo im v podstate nič, preto sa rozhodli, že nemá zmysel pracovať v B. a pokračoval v činnosti manželkinej firmy s rozšírením predmetu o elektroinštalácie. V súčasnosti iný príjem, než manželkin rodičovský príspevok nemajú. Z listinných dôkazov vyplýva, že otec ukončil živnostenskú činnosť k 4.1.2002. Od 4.3.2008 je spolu s manželkou konateľom firmy G., s.r.o., ktorej jediným spoločníkom je jeho manželka. Predmetom činnosti firmy je: vydávanie periodických a neperiodických publikácií, vydateľské činnosti, výroba, predaj, montáž plastových a hliníkových okien, kúpa tovaru na účely jeho predaja iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod) v rozsahu voľných živností, kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) v rozsahu voľných živností, sprostredkovanie obchodu a výroby, organizovanie kultúrnych, spoločenských a športových podujatí, predaj nápojov na priamu konzumáciu, predaj tepelne rýchlo upravovaných mäsových výrobkov, bezmäsitých jedál a obvyklých príloh na priamu konzumáciu a reklamné činnosti. V daňovom priznaní firmy za rok 2011 je uvedená strata vo výške 13.915,77 €. K 30.9.2012 činí strata firmy 2.083,-€. Ako fyzická osoba otec daňové priznanie za rok 2011 nepodal, v evidencii nezamestnaných na príslušnom úrade práce v sledovanom období nebol, nebol ani poberateľom dávok v hmotnej núdzi. Ako zamestnanec firmy manželky za rok 2011 mal vykázaný úhrn zúčtovaných a vyplatených príjmov 3.255,09 €. V dobe od 27.2.2012 do 10.8.2012 bol zamestnaný v B. vo firme W. R. & S. so zárobkom 10,60 € na hodinu. Spoločne s manželkou má otec uzavretú nájomnú zmluvu ohľadne užívania 2-izbového bytu na U. XX v O. s dohodnutým nájomným 100,-€ bez energií. Manželka otca je poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 194,70 € mesačne.

Maloletý Erik je vo veku necelých 17 rokov, od septembra 2012 je študentom prvého ročníka U. strednej odbornej školy na X. X v X., odbor čašníka so školným za školský rok vo výške 250,-€. Od 1.9.2011 do 31.8.2012 bol študentom prvého ročníka U. odbornej školy polygrafickej v X.. Od roku 2007 je v starostlivosti psychológa a špeciálneho pedagóga pre ťažkosti v učení a správaní pre záťažovú situáciu v rodine (vyplýva zo správy zo psychologického vyšetrenia zo dňa 7.2.2012).

Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zák. o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

V zmysle ods. 3 cit. § pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Od určenia doterajšej výšky výživného na maloletého uplynula doba desať a pol roka. Primerane k nej maloletý vyspel fyzicky a psychicky, čo sa nesporne premietlo aj vo výraznom zvýšení nákladov na jeho výživu. Od septembra 2011 je stredoškólakom s tým, že po zmene školy odporúčanej psychológom je v školskom roku 2012/2013 znovu prvákom.

U matky predstavuje zmenu pomerov od doby predchádzajúceho rozhodovania súdu o výživnom zvýšenie jej priemerného mesačného príjmu približne o 560,-€, pribudla jej jedna ďalšia vyživovacia povinnosť a uzavrela nové manželstvo.

Zmena pomerov u otca spočíva rovnako v uzavretí nového manželstva a v pribudnutí jednej ďalšej vyživovacej povinnosti, ako aj v zmene charakteru pracovnej aktivity, keď v súčasnosti je konateľom a aj zamestnancom firmy svojej manželky, pričom firma vykazuje stratu. Manželka otca poberá rodičovský príspevok.

Obom rodičom naďalej trvá spoločná vyživovacia povinnosť k plnoletej dcére U..

Podľa § 62 ods. 1 Zák. o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ods. 2 veta prvá cit. § obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa ods. 4 veta prvá cit. § pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Z dôvodu veku maloletého už nie je možné zohľadňovať osobnú opateru matky ako čiastočnú kompenzáciu jej finančnej povinnosti k nemu, ako tomu bolo v čase ostatného rozhodovania súdu o výživnom.

Podľa ods. 5 cit. § výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Výdavkami, pred ktorými má vyživovacia povinnosť prednosť, sú aj všetky dobrovoľné finančné záväzky rodiča voči fyzickým a právnickým osobám, teda pôžičky, úverové, či leasingové zmluvy a pod., ako aj exekúcie vedené proti rodičovi v dôsledku neplnenia si finančných záväzkov a povinností.

Vyššie uvedené sa v danom prípade vzťahuje na otca maloletého.

Podľa § 75 ods. 1 Zák. o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Odôvodnené potreby maloletého zahŕňajú jednak potreby základné: stravovanie, ošatenie, hygiena, školské výdaje, cestovné do školy, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky spojené s príležitostnou liečbou a pod., ako aj potreby v širšej miere prispievajúce k rozvoju osobnosti mladého človeka: kultúra, šport, mimoškolské aktivity, záujmy, záľuby, dovolenky atď., to všetko zodpovedajúce veku.

Schopnosti a možnosti povinného sú dané nielen jeho preukázanými zárobkovými pomermi, ale tiež všetkými ďalšími príjmami, najvyššie dosiahnutým vzdelaním, praxou, odbornosťou, pracovným zaradením, rozsahom a druhom vykonávanej pracovnej aktivity, vekom, zdravotným stavom, okruhom vyživovacích povinností a pod.

Súd uznal návrh matky o zvýšenie výživného za dôvodný v dôsledku doby uplynulej od určenia výživného (r. 2002), za ktorú sa pomery u maloletého významným spôsobom zmenili, a to najmä v súvislosti s nástupom na strednú školu. Tiež postupným zvyšovaním životných nákladov sa výživné v sume 1.500,- Sk (49,79 €) stalo pre maloletého absolútne nedostatočným, keď v prepočte na jeden deň predstavuje sumu len 1,66 €.

Za primerané zvýšenie výživného na maloletého považoval súd sumu 160,-€ mesačne. Takto zvýšené výživné síce v plnej miere nezodpovedá všetkým odôvodneným nárokom maloletého vyplývajúcim z jeho veku, je však adekvátne k možnostiam a schopnostiam otca po zohľadnení jeho vyživovacej povinnosti k dcére pochádzajúcej z jeho súčasného manželstva a čiastočne aj k manželke, ktorá čerpá rodičovskú dovolenku, a má teda obmedzený príjem, pričom otcovi naďalej trvá spoločná vyživovacia povinnosť s matkou maloletého k plnoletej dcére Simone.

Tie skutočnosti, ktoré otec pri svojej výpovedi uviedol, a to že jeho manželka má s.r.o., v ktorej je on konateľ a štatutár z dôvodu, že táto pozícia je pre neho najvýhodnejšia pre exekúcie, ktoré sú proti nemu vedené, nemôže nič vlastniť, za manželstva s matkou maloletého sa ako živnostník dostal do platobnej neschopnosti, a tieto exekúcie vrátane úrokov bude platiť do konca života, preto si ani nemôže nájsť slušne platené pracovné miesto, pretože keby zarobil viac, hneď by mu to zobral exekútor,

je nutné vyhodnotiť podľa vyššie citovaného ustanovenia § 75 ods. 1 Zák. o rodine. To znamená, že základnými kritériami pre určenie novej výšky výživného na maloletého sú u otca jeho najvyššie dosiahnuté vzdelanie, odbornosť, nadobudnutá prax v odbore, vek, zdravotný stav a celkový počet vyživovacích povinností, nie teda jeho samotný príjem prezentovaný pred súdom. Otec jasne deklaroval, že nemá ani snahu dosiahnuť vyšší príjem, resp. nadobudnúť nejaký majetok, nakoľko by sa tak stalo len v prospech proti nemu vedených exekúcií, pričom ale takéto počínanie je na úkor detí výživou na neho odkázaných. Otec by mal mať na zreteli, že plnenie vyživovacej povinnosti, a to aj formou exekúcie, má vždy prednostný charakter pred všetkými ďalšími finančnými povinnosťami, vrátane tých, ktoré sú vymáhané v exekučnom konaní.

Okolnosť, že matka v súčasnosti dosahuje podstatne vyšší zárobok, než v dobe stanovenia doterajšieho výživného, nemôže mať za následok ďalšie akceptovanie neprimeraného výživného zo strany otca. Otec musí na uspokojovaní odôvodnených potrieb maloletého syna participovať v súlade so svojimi schopnosťami a možnosťami a nemôže aj naďalej prenechávať časť svojej vyživovacej povinnosti k nemu na matku tak, ako to robil doteraz.

Súd neprijal argumentáciu matky výškou mesačných nákladov na maloletého v priemernej sume 600,- €, keď jej čistý mesačný príjem predstavuje cca 710,-€, firma jej manžela je v strate, v priamej opatere majú dieťa v predškolskom veku a výživou na ňu je odkázaná aj plnoletá dcéra vysokoškolačka, na ktorú platí otec výživné len 80,-€ mesačne čo znamená, že v návrhu vyčíslené náklady na maloletého nie je matka schopná reálne hradiť. Tieto sú navyše značne nadsadené aj vzhľadom na samotný vek maloletého, a to aj za tej skutočnosti, že navštevuje súkromnú strednú školu.

V dôsledku veku maloletého matka už nemôže kompenzovať osobnou opaterou svoju finančnú povinnosť k nemu. Na úhradu potrieb maloletého slúži tiež matkou poberaný štátny prídavok.

Súd rozhodol o zvýšení výživného od podania návrhu na súd čím vzniklo zročné výživné za obdobie od 26.3.2012 do 30.9.2012 v celkovej sume 679,06 € (5 dní a 6 mesiacov krát 110,21 €), ktoré súd otcovi povolil splácať po 40,-€ mesačne spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok od novembra 2012 (§ 160 ods. 1 O.s.p.) Započítateľné plnenia v prospech maloletého za zročné obdobie otcom poskytnuté neboli.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, trojmo, na Krajský súd v Bratislave, prostredníctvom podpísaného súdu, so všeobecnými náležitosťami podľa § 42 ods. 3 O.s.p. a náležitosťami podľa § 205 ods. 1 O.s.p. (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v ako rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha, a to len z dôvodov podľa § 205 ods. 2 O.s.p. (vady konania podľa § 221 ods. 1, iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, neúplné zistenie skutkového stavu veci pre nevykonanie navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, nesprávne skutkové zistenia, existencia ďalších skutočností alebo iných dôkazov doteraz neuplatnených -§ 205a, nesprávne právne posúdenie veci.)

Ak povinnosti určené týmto rozsudkom nebudú plnené dobrovoľne, môže byť podaný návrh na exekúciu.